

Läsnyckel

Pig och digerdöden

Barbara Catchpole

Boken ingår i en lättsam och lättläst serie om 12-årige Peter Ian Green, mer känd som Pig. Pig hamnar ofta i pinsamma situationer som får läsaren att vrida sig av både skam och skratt.

Innan du läser

Beskriv omslagets framsida. Vad ser du? Hur hänger bilden ihop med bokens titel? Vad var digerdöden?

Läs baksidestexten. Är du rädd för sprutor? Vilka sprutor har du fått i skolan? Vet du vad sprutorna skyddat mot? Varför blir Pig ännu räddare för digerdöden än sprutan?

Medan du läser

Död och smuts

Tror du Pig har rätt när han säger att man lever längre om man är smutsig? Varför tror du han påstår det?

Hur ofta är det egentligen lagom att duscha?

Skulle du stå ut med Pig som kompis om han slutade tvätta sig? Tror du Raj skulle göra det?

Vad gör man om någon i ens bekantskapskrets luktar så illa att man tycker det är jobbigt – finns det något sätt att säga till på som inte är taskigt?

Blir du sugen på att gnugga Pigs skrivbok i ansiktet?

Nyheter om min familj

Många i Pigs familj får smeknamn: Jultomten, Vampyr-bebisen och Justin Bieber. Varför kallar de Sukis pojkvän Justin Bieber?

Vilken nyhet från Pigs familj gillade du bäst?

Allt var Rajs fel

Pig undrar om du fattar hans skämt om "Finn en finne i Finland" – gjorde du det?

Har du läst fler böcker om Pig? I så fall vet du att Pig brukat tycka att allt är Rajs fel. På vilket sätt kan det vara Rajs fel den här gången?

Sprutor

Vad brukar hända när Pig får en spruta?

Vad tycker du om Pigs plan?

Jag gömmer mig

Vad tror du Dante och Tiffany gjorde?

Var skulle du gömma dig på din skola?

Tror du att de på allvar vill bli av med vampyr-bebisen? Skulle Pig verkligen vilja byta hem med Raj? Vad skulle han vinna eller förlora på det?

Historia

Skulle du trivas på Pigs skola? Varför/varför inte?

Frank, Karin, Jenny, Lollo, Cilla, Dante, Bettan, Bella, Tiffany, Herman och Betty är några av Pigs klasskamrater som vi genom några korta meningar får veta lite om. Hur tänker du att de är utifrån det lilla du fått veta om dem?

Panik!

Varför kallar tjejerna Pig för "moroten", tror du?

"Som en kula i ett flipperspel" är så kallat bildspråk som används för att ge läsaren en tydligare bild. Vet du vad flipperspel är och hur kulan rör sig i ett flipperspel? Skulle du kunna använda bildspråk för att beskriva hur panik känns?

Använder din skola kvarsittning som straff? Är det ett bra straff, tycker du? Tycker du det skall finnas straff i skolan för "olydiga" elever? I så fall: vad är bra straff?

Sprutan

Är det rätt åt Pig att bli utskrattad? Är han en "kork-skalle" eller är det lite synd om honom? Tycker du rektorn eller tjejerna är "värst"?

Vad skulle du ge för råd till Pig när han blir utskrattad?

Raj

Är det mest synd om Raj eller Pig, tycker du? Båda har ju blivit utskrattade den här skoldagen.

Goda nyheter

Älskar verkligen Pigs mamma att städa, tror du?

Tror du Pig slutat vara rädd för sprutor?

Efter läsning

Vad minns du tydligast från boken?

Vad tyckte du var roligast? Tyckte du det slutade bra?

Finns det något du tycker skulle gjort boken bättre?

Finns det något i boken du kunde känna igen dig i?

*

"Alla läkare vill bli hundra år och ta över världen" – den typen av påstående kan man kalla för en "konspirationsteori". Vet du vad det är? Slå upp och ta reda vad som kännetecknar en konspirationsteori. Läs på och ge exempel på några kända konspirationsteorier.

*

Hur fungerar vaccinationer? Vilka vaccinationer ingår i svenska vaccinationsprogrammet? Kan man vaccinera mot pest? (En av pestens största härjningar i historien kallades för digerdöden). Finns det fortfarande pest?

*

Prova dramatisera valda delar ur boken, till exempel:

- Historie-lektionen
eller
- När Pig försöker tränga sig i vaccinationskön

*

Vad skulle vara det pinsammaste du kan råka ut för? Fundera själv eller diskutera pinsamheter tillsammans med några kompisar. När du kommit på något riktigt bra så skriv ner berättelsen som en novell.

- Gör en inledning som fångar läsaren. Det kan vara en replik, något som händer eller något som retar läsarens nyfikenhet (T ex: "Nu ska du få höra historien om när jag...")
- Läsaren ska kunna leva sig in i huvudpersonens känslor så tänk på att berätta saker om huvudpersonen som kan få läsaren att gilla/ogilla hen.
- Beskriv miljön där det händer. Att få en beskrivning av någon som tappar byxorna på scenen i skolans aula som rymmer 400 personer (och har stora fönster ut mot skolgården) blir pinsammare än om vi bara får veta att någon tappade byxorna.
- Bygg upp mot höjdpunkten utan att avslöja berättelsens poäng i förväg.
- Språket ger en berättelse liv. Tänk på att använda ett beskrivande språk med både verb och adjektiv. Använd när det passar syn, hörsel, lukt, känsel och smak för att göra levande beskrivningar.
- Avsluta historien. Du kan återknyta till inledningen, sammanfatta ett budskap eller lämna ett öppet slut men runda av berättelsen så att läsaren förstår att den är slut. (T ex: "Sen dess har jag aldrig...")

Är du modig kan du dela med dig av något du själv varit med om. Du kan också välja att ha en påhittad person som huvudperson men du får inte skriva om en skolkamrat.

Behöver du inspiration kan du fråga efter Lisa Bjärbos bok *Pinsamt* på skolbiblioteket.

*

Hegas arbetsmaterial kallar vi Läsnycklar – med fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Jobbar du med yngre barn får förstås skriv-uppgifter förvandlas till något annat. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t ex boksamtal. Antingen jobbar ni med dem under läsningens gång, eller efteråt. Svaren på de flesta frågorna finns i texten – det finns inget facit i den här Läsnyckeln.

Mycket läsnöje!

Hegas